

VÁLASZADÓ

2019/9 szeptember

Táppénz elbírálása: új szabályok

Számviteli változások

Abc a haszonélvezeti joghoz

Az özvegyi nyugdíj feltételei

Kérdések és válaszok

ADÓ
2019

9

Kedves Olvasó!

Manapság gyakori, hogy valakinek több munkaviszonya, biztosítási jogviszonya van, például szakmunkás valahol és emellett társas vállalkozóként szerelőműhelyt működtet, ahol az övé az ügyvezetői poszt, de egyéb munkát nem végez. Betegsége esetén előfordulhat, hogy csak az előbbi feladatait nem tudja ellátni, de a papírmunkában nem akadályozza meg semmi. Az ilyen többes jogviszonyos keresőképtelenség orvosi elbírálását – részben – új előírások szabályozzák, ezek részleteit mutatjuk be egyik cikkünkben.

A nyári adócsomag is tartogatott még újdonságokat, így például a számviteli törvény módosításait: írásunk például a számvitelben használatos új fogalmak jelentésének megértéséhez nyújt segítséget a könyvelők számára.

Jogi gyökerekhez térünk vissza viszont akkor, amikor a már a római jog által is alkalmazott haszonélvezeti jog aktuális részleteit két cikkben is elemezzük.

Ugyanakkor sürgős feladatokkal foglalkozunk akkor, amikor felhívjuk a figyelmet a szigorodó banki szabályokra és a kártyatulajosok teendőire.

Utánanéztünk annak is, hogy milyen súlyos szankciókkal járhat, ha a munkáltató szükségtelen személyes adatokat tárol. Mostani összeállításunkban további időszerű cikkeket és olvasói kérdésekre adott válaszokat is találhatnak.

Keresőképtelenség és táppénz: új szabályok az orvosi elbírálásra

Január 1-jétől néhány ponton módosult a keresőképtelenség és keresőképeség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló kormányrendelet.

Témánk szempontjából a legfontosabb e változások közül a 102/1995.

kormányrendelet 10. szakaszának új, (5) bekezdése, miszerint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 43. paragrafusának (2) bekezdése alapján a kezelőorvos minden egyes jogviszonyban külön-külön elbírálja a keresőképtelenséget, és minden jogviszony esetében külön naplószámon rögzíti azt az orvosi naplóba, ki állítja az 5. vagy a 6. számú mellékletnek megfelelő igazolást, valamint rögzíti

a nyomtatványon a biztosított munkakörét. A kezelőorvosnak a biztosított munkaköreinek ismeretében kell elbírálnia – jogviszonyonként – a keresőképtelenséget. A módosítás az eddigi gyakorlathoz képest a beteg szempontjából nem jelent érdemi változást, hiszen a hivatkozott jogszabályi hely [Ebtv. 43. § (2) bekezdése] hosszú évek óta előírja, hogy az egyidejűleg fennálló több biztosítási jogviszony esetén a keresőképtelenséget és a táppénzre való jogosultságot, azok időtartamát, az ellátás mértékét, illetőleg összegét mindegyik jogviszonyban külön-külön kell megállapítani. Sőt, e rendelkezést arra az esetre is alkalmazni kell, ha a több biztosítási jogviszony ugyanannál a foglalkoztatónál áll fenn.

A fenti szabály többes jogviszony esetén számtalan variációs lehetőséget jelent. Így előfordulhat például, hogy valaki „A” jogviszonyában keresőképtelen betegként táppénzben részesül, míg „B” jogviszonyában továbbra is keresőképes, és díjazást kap. Ez természetesen csak akkor lehetséges, ha a kezelőorvos a beteg munkaköreinek ismeretében úgy ítéli meg, hogy „B” jogviszonyában képes munkát végezni.

E döntést segítő rendelkezik úgy azrendelet 6. paragrafusának (1) bekezdése, hogy a biztosított keresőképtelenségének elbírálásához köteles az orvost tájékoztatni munkavégzésének (tevékenységének) az egészségi állapotával összefüggő körülményeiről, annak egészségi szempontból lényeges elemeit a betegdokumentációban rögzíteni kell. Ugyanakkor az orvosnak értelemszerűen azt is mérlegelnie kell, hogy a további jogviszonyban történő munkavégzés nem hátráltathatja a beteg gyógyulását, illetve nem ütközhet az általa meghatározott előírásokba.

Az Ebtv. 47. paragrafusának (3) bekezdése értelmében ugyanis meg kell szüntetni a táppénz folyósítását, ha a jogosult az elrendelt orvosi vizsgálaton elfogadható ok nélkül nem jelent

adózóna

Készüljön az Adózónával a 2020-as adó- és számviteli változásokra!

Kreditpontos konferencia extra kedvezménnyel minden új és hosszabbító előfizetőnknek!

2x2
KONCERTJEGY
SORSOLÁS

meg, vagy a keresőképeség elbírálásának ellenőrzése során a szakértő, illetve a felülvéleményező főorvos általi vizsgálatához nem járul hozzá. A szakértő, illetve a felülvéleményező főorvos – a kezelő orvos jelenlétében – a keresőképeséget a jogosult tartózkodási helyén is ellenőrizheti. A táppénz folyósítását akkor is meg kell szüntetni, ha a táppénzre jogosult a keresőképeséget elbíráló orvos utasításait nyilvánvalóan nem tartja be, illetve tudatosan késlelteti a gyógyulását.

Mindezek ismeretében is életszerű, hogy a munkaviszonya mellett egyéni vagy társas vállalkozói tevékenységet is folytató személy a munkaviszonyában fennálló keresőképtelensége alatt utóbbi jogviszonyokban munkát végezzen. (Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a rendelet 6. paragrafusának (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy betegszabadság, illetve a táppénz igénybevétele alatt a munkáltató kezdeményezze a keresőképtelenség felülvizsgálatát a járási hivatalnál. Ennek eljárási díja 15 800 forint/fő.) A heti 36 órát elérő foglalkoztatással járó munkaviszony alapján történő táppénzfolyósítás nem érinti a vállalkozásban fennálló járulékfizetési kötelezettséget. Ha a vállalkozó minimális adó- és járulékfizetésére kötelezett, és bármilyen más jogviszonya alapján táppénzben részesül, annak tartama alatt mentesül e közterhek alól.

Ugyanakkor, ha a további jogviszonyában, illetve a vállalkozásában is megszűnik a táppénzjogosultsága, és változatlanul fennáll a keresőképtelensége, akkor vállalkozóként belép a minimális adó- és járulékfizetési kötelezettség, míg a munkaviszonyban – a betegszabadságra, illetve táppénzre való jogosultság után is fennálló keresőképtelen állomány ideje alatt – szünetel a biztosítás.

A biztosítás szünetelésével viszont megszűnik az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság is (egyéb egészségügyi szolgáltatásra jogosító körülmény híján), és mivel a biztosítás szünetelésének esetében nem alkalmazható a 45 napos szabály, az érintett „azonnal” az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 39. paragrafusának (2) bekezdése szerinti egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére válik kötelezetté.

Széles Imre
társadalombiztosítási szakértő

Bírság fenyegeti azokat, akik a NAV általi blokkolás ellenére üzemeltetik az élelmiszer-automatákat

Blokkolja a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) azoknak az élelmiszer-automatáknak az automata felügyeleti egységét (AFE), amelyek felügyeleti szolgáltatását a Magyar Posta Zrt. megszünteti.

Blokkolt állapotban az automata üzemszerű használatra, értékesítésre nem alkalmas. Ha a felügyeleti szolgáltatói szerződés azért szűnik meg, mert az üzemeltető nem fizette meg a felügyeleti szolgáltatási díjat, akkor az automata üzemeltetőjének a blokkolás feloldásához nem elég befizetni a díjtartozást, új felügyeleti szolgáltatási szerződést is kell kötnie a Magyar Posta Zrt.-vel.

Működő AFE nélkül automatát üzemeltetni tilos. Ha a blokkolás után az üzemeltető AFE nélkül próbálja üzemeltetni az automatát, akkor a természetes személy üzemeltető 500 ezer forintig, a nem természetes személy üzemeltető egymillió forintig terjedő mulasztási bírságra számíthat.

A NAV-nak nincs mérlegelési lehetősége és nem is vizsgálhatja a szolgáltatói szerződés megszüntetésének jogszerűségét. Ez azt jelenti, hogy a blokkolást el kell végezni, ha a Magyar Posta Zrt. a felügyeleti szolgáltatást megszünteti.

adozona.hu

Változások a számviteli törvényben 2019/2020

2019. július 23-án kihirdették az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXIII. törvényt, amely módosította a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény egyes előírásait.

Új fogalmak

A 2019. évi LXXIII. törvény (Mód tv.) 3 új fogalmat vezet be [a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) 3. § (4) bekezdés (11)–(13) pontokban], amely érinti

■ az árbevétel-elszámolást,

- a befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás, félkész vagy késztermék értékének meghatározását,
- az időbeli elhatárolásra vonatkozó rendelkezéseket,
- a céltartalékképzésre vonatkozó előírást.

Az új fogalmak a következők:

Szerződés elszámolási egysége:

a) jogilag egy egységet képező, a megrendelővel kötött, a megrendelő által meghatározott jellemzőkkel rendelkező termék vagy szolgáltatás létrehozására és értékesítésére vonatkozó szerződés egésze (a szerződés összes részteljesítése, összes teljesítési kötelme együttesen, függetlenül attól, hogy a szerződés egy vagy több részteljesítést, teljesítési kötelmet tartalmaz);

b) az ugyanazzal a megrendelővel kötött, a) pont szerinti szerződések egy csoportja, amennyiben:

- a szerződések csoportjának feltételeit egyetlen csomagban tárgyalták,
- a szerződések egymással annyira szoros kapcsolatban állnak, hogy valójában egy közös nyereségnyaddal rendelkező egyetlen projekt részeit képezik, és
- a szerződések egyidejűleg, vagy egymást szorosan követően valósulnak meg.

Teljesítési fok: a tényleges teljesítésnek a szerződés elszámolási egységére meghatározott mértéke, amely a ténylegesen elvégzett munkáknak az elvégzendő összes munkához viszonyított – a számviteli politikában meghatározott módszer szerinti – arányát fejezi ki.

Készültségi fok: a befejezetlen termelés vagy a befejezetlen szolgáltatás készültségének mértéke, amely a már elvégzett tevékenységeknek a félkész termék, illetve a késztermék (kész szolgáltatás) előállításához elvégzendő összes tevékenységhez viszonyított – a számviteli politikában meghatározott módszer szerinti – arányát fejezi ki.

Ha a szerződéses elszámolási egység egyetlen terméket, szolgáltatást jelent, akkor a teljesítési fok és készültségi fok – a mérés időpontjában – azonos mértékű.

Új árbevétel-elszámolás

A Mód tv. szerint az értékesítés nettó árbevételénél

a) növelő tételként kell elszámolni azt az összeget, amellyel a szerződés elszámolási egysége teljes szerződéses ellenértékének teljesítési fok arányában számított összege (áfa nélkül) meghaladja a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban elszámolt árbevételt,

b) csökkentő tételként kell elszámolni azt az összeget, amellyel a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban elszámolt árbevétel meghaladja a szerződés elszámolási egysége teljes szerződéses ellenértékének teljesítési fok arányában (áfa nélkül) számított összegét.

E módosítás azzal függ össze, hogy az árbevétel – főszabály szerint – továbbra is a vevőnek a szerződésben meghatározott feltételek szerinti teljesítés alapján kiállított, elküldött, a vevő által elismert, elfogadott számlában, nyugtában, illetve – ha az eladó számla, nyugta kiállítására nem kötelezett – egyéb számviteli bizonylatban rögzített, vagy a pénzeszközben kapott – áfát nem tartalmazó – ellenértékkel egyező összeg. Ehhez képest kell növelő vagy csökkentő tételként elszámolni az előzőeket.

Befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás, félkész vagy késztermék
Változik a befejezetlen termelés, illetve a félkész termék, a késztermék értékének meghatározása, ha a vállalkozás azt a norma szerinti közvetlen önköltség alapján határozza meg. Ebben az esetben az Szt. 62. § (2) bekezdésének módosított rendelkezése alapján a norma szerinti közvetlen önköltségből a készletértéki fokkal történő arányosítással lehet a bekerülési értéket meghatározni a korábbi teljesítési fok alapján történő arányosítás helyett.

Egyszerűsített éves beszámoló készítése esetén is a készletértéki foka alapján lehet majd a saját termelésű készlet még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett eladási árán történő értékelésekor a még várhatóan felmerülő költségeket arányosan meghatározni az Szt. 98. § b) pont szerint.

A módosítás előírja [az Szt. 28. § (3) a) bekezdésben], hogy a szerződés elszámolási egységéhez kapcsolódóan befejezetlen termelés, befejezetlen szolgáltatás, félkész vagy késztermék a kapcsolódó árbevétel elszámolására mutatható ki készletként.

Ismerd meg a bitcoin és a kriptopénzek világát!

Mire jók a kriptopénzek,
és merre tart
a kriptopénzpiac?
Mi a bitcoin és az altcoin?
Hol fizethetünk,
és hogyan kereskedhetünk
kriptopénzzel?
Mit csinálnak
a kriptopénzbányászok?
Miért forradalmi jelentőségű
a blokklánc-technológia?

webshop: hvgkonyvek.hu

Teljes választék – folyamatos kedvezmények.

@hvgkonyvek

hvg könyvek

Az vagy, amit olvasol.

A Mód tv. hatályon kívül helyezi az Szt. 62. § (3) bekezdését, amely a befejezetlen építési-szerelési, illetve technológiai szerelési munka bekerülési értékének a kalkulációs egység összes elszámolt közvetlen költségéből a még el nem számolt összeg alapján történő meghatározását tartalmazta.

Időbeli elhatárolás

Aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni [az Szt. 32. § (8) bekezdése szerint] a szerződés elszámolási egysége (áfa nélküli) teljes szerződéses ellenértékének mérlegfordulónapi teljesítési fok arányában számított összege azon részét, amely meghaladja a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek) ben és a tárgyévben együttesen elszámolt nettó árbevételt.

Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni [az Szt. 44. § (7) bekezdés szerint] a szerződés elszámolási egységével kapcsolatban az előző üzleti év(ek)ben és a tárgyévben együttesen elszámolt nettó árbevételnek azt a részét, amely meghaladja a szerződés elszámolási egysége teljes szerződéses ellenértékének a mérlegfordulónapi teljesítési fok arányában számított összegét áfa nélkül.

Céltartalék

Az Szt. előírása szerint [41. § (1) bekezdés] céltartalékot az eddigiek mellett (a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségek) képezni kell a megkötött szerződésből vagy annak elszámolási egységéből várható veszteségre is, ha az a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennáll, de összege vagy esedékességének időpontja még bizonytalan, és arra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

Átmeneti előírás

A változásokat 2020. január 1-jétől kell alkalmazni, de alkalmazni lehet a 2019. üzleti év beszámolójára, illetve a 2020. előtt megkötött szerződésekre is az Szt. 177. § (77)–(78) bekezdése szerint. Ha azonban az új előírást alkalmazza a vállalkozás, akkor az adott szerződésre nem alkalmazhatja a Mód tv.-vel hatályon kívül helyezett rendelkezést, amely a befejezetlen építési-szerelési,

illetve technológiai szerelési munka bekerülési értékének meghatározására vonatkozott.

Pölöskei Pálné
okleveles könyvvizsgáló

Szigorúbb banki ügyfélazonosítás szeptember 14-étől: a kártyabirtokosok teendői

A bankok felkészülnek a szigorúbb azonosítási szabályokra, de az ügyfeleknek is van teendőjük, ha szeptember 14-ike után is szeretnének online vásárolni, ekkor lép ugyanis életbe a szigorúbb ügyfélazonosítási uniós előírás. A kártyabirtokosoknak aktiválniuk kell az erős ügyfél-hitelesítést lehetővé tévő biztonsági szolgáltatásokat, amely bankonként eltérő lehet: sms-kód, QR-kód vagy egyéb üzenet.

Az MTI körkérésre az OTP jelezte, hogy 2019. szeptember 14. után csak akkor lehet online vásárolni az EU-n belül bankkártyával, ha a kártyabirtokosok aktiválják az erős ügyfél-hitelesítést lehetővé tévő biztonsági szolgáltatást a SmartBankon, az internetbankon, telefonos ügyfélszolgálaton keresztül vagy személyesen, az OTP Bank fiókjaiban. A határidőt követően az EU-n kívül a korábban megszokott módon fizethetnek online a kártyabirtokosok, vagyis a tranzakció során a kártyaadataik megadásán túl nincs szükség az internetes biztonsági kód (erős ügyfél-hitelesítés) használatára. A szolgáltatás használatával még inkább megelőzhetőek lesznek a visszaélések, csökken az esélye annak, hogy illetéktelenek online vásároljanak más bankkártyájával.

Az OTP Bank a nyáron megkezdte az ügyfelek tájékoztatását és készül a 2019. szeptember 14-ei határidőre. A hitelintézet ügyfelei a <https://otpmindennap.hu/kartyabiztonsag/> linken kaphatnak több információt.

Az Erste Banknál arra hívták fel a figyelmet, hogy mivel a többszintű azonosításhoz nélkülözhetetlen a mobil, mindenkinek ellenőriznie kellene, jó mobilszámot adott-e meg a bankjának (vagy megadott-e egyáltalán). Az, hogy mi lesz a mobilos azonosítás formája (sms, beolvasható színes vizuális

kód, QR-kód vagy éppen a banki applikáción át érkező push notification üzenet), pénzintézetenként különbözik majd. Ha netbankos tevékenységekről vagy akár kártyás fizetésről van szó, az ügyfelek számára a legegyszerűbb megoldás a push üzenet. Ezt az Erste mindig a MobilBank applikációba küldi.

Az Erste szakértői jelezték: eddig az ötezer forint alatti érintéses fizetésekénél nem kellett PIN-kód, szeptember 14. után azonban előfordulhat, hogy kell majd. Öt érintéses fizetés vagy összesen 150 euró (mintegy 48 ezer forint) összegű érintéses fizetés után a több, kisebb értékű fizetés összege összeadódik, a banknak meg kell győződnie arról, hogy valóban a tulajdonos használja-e a kártyát, vagyis PIN-kódot kell kérnie. Ha időközben volt nagyobb összegű PIN-kódos vásárlás vagy készpénzfelvétel, akkor az azonosításnak minősül, és a számlálás újraindul.

A Raiffeisen Bank azt válaszolta, hogy a bevezetés időpontjától kezdve, az internetes vásárláskor a bank erős ügyfélhitelesítést kérhet, amely a Raiffeisen esetében vagy mobil tokenes aláírás, vagy sms-ben kapott egyszeri aláíró kód lesz. A bank a jogszabályok figyelembevételével eltekinthet az erős ügyfélazonosítás alkalmazásától bizonyos esetekben. Azoknak lesz teendője, akiknek a mobiltelefonszámát még nem rögzítették a Raiffeisen Banknál, és a mobilbanki alkalmazást sem használják, ezeket az ügyfeleket azonban megkeresi a pénzintézet.

A K&H az MTI-vel közölte: a magyar piacon úttörőként elfogadói oldalon 2004-től, kibocsátói oldalon 2010-től alkalmazza ügyfelei számára az emelt szintű biztonságot jelentő, 3D Secure – internetes biztonsági kód – szolgáltatást. Az erős ügyfélazonosítás életbelépését követően ezen felül egy további elem is megjelenik majd a vásárlás során.

Azoknak az ügyfeleknek, akik idáig még nem használták, regisztrálniuk kell az internetes biztonsági kód (3D Secure) szolgáltatásra, valamint meg kell határozniuk egy további jelszót. Azon ügyfelek, akik már használják az internetes biztonsági kód (3D Secure) szolgáltatást és K&H e-bank, mobilbank felhasználók, rendelkeznek az erős ügyfélazonosításhoz szükséges hitelesítő faktorokkal. ►

Tegye elégedettebbé munkavállalóit WEBES SZOFTVEREKKEK!

PIRAMIS VEZriport

PIRAMIS ADATaim

PIRAMIS SZABADSÁGom

PIRAMIS CAFE_m

PIRAMIS BÉR_{em}

A K&H kitért arra: az Európai Bankhatóság (EBA) június 21-ei publikációjában lehetőséget adott a helyi felügyeleti hatóságoknak, hogy a piaci szereplőkkel egyeztetve felmérje, és szükség esetén egyedi halasztást adjon (az EBA felülbírálati jogával) az elektronikus kereskedelembe a fizetési kártyával történő vásárlások erős ügyfél-hitelesítésére (Strong Customer Authentication, SCA) vonatkozóan. Ezen egyeztetések Magyarországon jelenleg is folyamatban vannak a Magyar Nemzeti Bank, a Magyar Bankszövetség és a pénzintézetek között – olvasható a bank közleményében.

MTI

Haszonélvezeti jog, a haszonélvező és a tulajdonos viszonya

A már a római jog által is szabályozott haszonélvezeti jog igencsak erős dologi jog, ami alapján a haszonélvező számos jogosultság tekintetében a tulajdonos fölé kerekedhet. Vajon erősebb-e a haszonélvezeti jog a tulajdonjognál?

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) értelmében haszonélvezeti jogánál fogva a jogosult a más személy tulajdonában álló dolgot (akár ingó, akár ingatlan) rendeltetésének megfelelően birtokában tarthatja, használhatja, hasznosíthatja és hasznait szedheti [Ptk. 5:147. § (1)]. A haszonélvezet tartalmát tehát a tulajdonjogból kivált – felsorolt – önállósult részjogosítványok teszik ki.

A gyakorlatban, például egy ingatlan tekintetében ez annyit jelent, hogy a haszonélvező az ingatlan kulcsait átveheti, az ingatlanba bemehet, ott tartózkodhat és akár bérbe is adhatja azt annak, akinek szeretné, azonban a rendelkezési jog továbbra is a tulajdonost illeti meg, vagyis kizárólag a tulajdonos adhatja el az ingatlant, a haszonélvező nem.

Jegyezzük azért meg azt, hogy a haszonélvezeti jog nem csak jogokat, de kötelezettségeket is von maga után, így a haszonélvezőt terheli az ingatlan használatával kapcsolatos kötelezettségek, viselni köteles az ingatlannal kapcsolatos

terheket, kivéve a rendkívüli javítás vagy helyreállítás költségeit [Ptk. 5:149. § (3)].

Ilyen, az ingatlan használatával kapcsolatos kötelezettség, ingatlan-nál kapcsolatos teher lehet például a közüzemi számlák megfizetése, az ingatlan előtti járda tisztán tartása, az épületgépészeti berendezések, felszerelési tárgyak javítása stb.

A rendkívüli javítás vagy helyreállítás, például az épület tetőszerkezetének cseréje már a tulajdonost terheli.

Ha a tulajdonos a haszonélvező felszólítására a rendkívüli javítási vagy helyreállítási munkákat nem végzi el, a haszonélvező elvégez(tet)heti azokat. A haszonélvezet megszűnéskor azonban követelheti a tulajdonostól a saját költségén elvégzett rendkívüli javítási vagy helyreállítási munkák következtében a dologban beállott értéknövekedés megtérítését [Ptk. 5:150. § (1)–(2)].

Ha már a terhekről beszélünk, érdemes kitérni egy speciális és egyben kivételes gyakorlati problémára: a társasházi közös költség fizetési kötelezettségére. A közös költség-ről a társasházi törvény [2003. évi CXXXIII. törvény 24. § (1)] tartalmaz szabályokat és egyértelműen kimondja, hogy a közös költség a tulajdonostársakat terheli, tulajdoni hányaduk szerint. Így a közös költséget a tulajdonostársnak kell megfizetnie, akkor is, ha a lakást a haszonélvező használja. Ettől függetlenül természetesen a tulajdonos és a haszonélvező elszámolhatnak a közös költség kapcsán, annak megfizetését követően. A közös költség tehát főszabályként nem a használatához, hanem a tulajdonhoz kapcsolódó kötelezettség, költség.

Ki jogosult a dolog – a példánál maradva az ingatlan – használatára? A birtoklásra, használatra és a hasznok szedésére a haszonélvezet fennállásának teljes időtartama alatt a haszonélvező jogosult első sorban, sőt mi több, a birtoklásra és a birtokvédelemre a haszonélvező ugyanolyan módon jogosult, mint a tulajdonos. A haszonélvezettel terhelt ingatlanban a tulajdonos csak akkor lakhat, ha a haszonélvező e jogával nem kíván élni.

dr. Nagy András
ügyvéd

Hogyan alapítható haszonélvezeti jog?

Haszonélvezeti jogot alapíthatunk szerződéssel vagy keletkezhet jogszabályi rendelkezés alapján a törvény erejénél fogva (ex lege). Kezdjük a szerződéssel történő alapítással! Haszonélvezeti jogot egyedül a tulajdonos alapíthat.

A felek a haszonélvezeti jogot leginkább a tulajdonjog átruházásával kapcsolatban hozzák létre úgy, hogy a tulajdonjogot átruházó tulajdonos (eladó) köti ki magának, vagy a vevők engednek harmadik személy részére haszonélvezeti jogot. Kiváló példa erre, amikor a szülők, nagyszülők vásárolnak gyermeküknek, unokájuknak ingatlant és maguknak a haszonélvezet jogát kötik ki. E megoldás előnye, hogy a gyermek – ha felnőtt – nehezen (vagy egyáltalán nem) tudja eladni az ingatlant, mivel a szüleinek, nagyszüleinek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett haszonélvezeti joga van az ingatlanra, és ez nem éppen csábító állapot az ingatlan iránt érdeklődőknek.

Haszonélvezeti jog alapítása történhet ingyenesen, vagy ellenszolgáltatás fejében.

A szerződésen alapuló haszonélvezet kapcsán fontos kiemelni, hogy a haszonélvezeti jog létrejöttéhez az erre irányuló szerződésen vagy más jogcímen felül a dolog birtokának átruházása (tehát a dolog átadása) szükséges, ingatlan esetében pedig a haszonélvezeti jogot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezzék [Ptk. 5:146. § (1)–(2)]. Ezt nem szabad elmulasztani. Ez a szabály a gyakorlatban annyit tesz, hogy ingatlan esetén a haszonélvező a haszonélvezeti jogának jogi értelemben vett keletkezését követően birtokba is kell, hogy vegye az ingatlant ahhoz, hogy jogait maradéktalanul gyakorolhassa.

A jogszabály alapján – törvény erejénél fogva – keletkező haszonélvezeti jogra klasszikus példa a házastársat a leszármazó örökösök mellett megillető holtig tartó haszonélvezeti jog az örökhagyóval közösen lakott lakáson és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakon. Ha az ingatlanon jogszabálynál fogva keletkezik haszonélvezet, a haszonélvezeti jogot ►

az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni. Ha ez elmarad, a haszonélvezeti jog az ingatlannak rosszhiszemű vagy ingyenes megszerzőjével szemben érvényesíthető.

Eladható-e a haszonélvezettel terhelt ingatlan?

A köztudatban elterjedt az a tévhit, hogy a haszonélvezettel terhelt ingatlant nem lehet eladni. Valójában a haszonélvezettel terhelt ingatlan is forgalomképes, vagyis a tulajdonos eladhatja, azonban a haszonélvezeti jogot a tulajdonosváltás nem érinti, vagyis az ingatlan haszonélvezője a továbbiakban is birtokolhatja, hasznosíthatja az ingatlant. A haszonélvezeti jog a dolog tulajdonosának személyében beállott változásra tekintet nélkül fennmarad [Ptk. 5:147. § (3)]. Az már egy másik kérdés, hogy egy haszonélvezettel terhelt ingatlant ki, miért, milyen célból vásárol meg úgy, hogy adott esetben egy család lakik benne.

A gyakorlatban, ha a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan értékesítésre kerül, és a haszonélvező nem ellenzi az értékesítést, akkor gondoskodni kell a haszonélvezeti jog megszűntetéséről, ami ezen esetekben a felek közötti adásvételi szerződés egyik lényeges pontját képezi. Fontosnak tartom, hogy ilyen esetekben rögzítésre kerüljön: a szerződés szerinti vételár magában foglalja a haszonélvezeti jog ellenértékét is. Javasolt annak pontos, a vételárhoz viszonyított meghatározása.

Haszonélvezet értékének számítása például, többes haszonélvezet

Meddig állhat fenn a haszonélvezeti jog? Hogyan lehet egy ingatlanon több személynek is haszonélvezete? Melyek a tulajdonos jogai a haszonélvezővel szemben? Hogyan állapítható meg a haszonélvezet értéke? Írásunkból megtudhatja.

Mennyi ideig tart a haszonélvezet?

Haszonélvezeti jog magánszemélyeket és cégeket egyaránt megillet. A természetes személyeket megillető haszonélvezeti jog mindig csak kor-

látozott időre és legfeljebb a jogosult élete végéig állhat fenn. A haszonélvező életének vége a haszonélvezeti jog időtartamának végső határa. Ezt nevezzük holtig tartó haszonélvezeti jognak. Jogi személy javára haszonélvezeti jog korlátozott időre, de legfeljebb ötven évre engedhető, a határozatlan időre alapított haszonélvezeti jog ötven évig áll fenn [Ptk. 5:147. § (4)–(5)].

Gyakori kérdés, hogy a haszonélvezeti jog megvásárolható, illetve örökölhető-e? A haszonélvezeti jog személyhez kötött jog, bármennyire is vonzó dolog lenne, nem forgalomképes, nem vásárolható meg, a haszonélvezeti jogot a haszonélvező nem ruházhatja át és nem is örökölhető! Hozzáteszem gyorsan, hogy bár a haszonélvezeti jog nem forgalomképes, a haszonélvező az ingatlan használatát és a hasznainak szedését átengedheti [Ptk. 5:148. § (1)]. Ellenérték fejében a haszonélvező persze csak akkor engedheti át harmadik személynek a haszonélvezeti jog gyakorlását, ha a tulajdonos – azonos feltételekkel – nem kívánja hasznosítani a dologot [Ptk. 5:148. § (2)].

Egy ingatlanon több személynek is lehet haszonélvezeti joga

Gyakran előfordul, hogy az ingatlanon (akár az ingatlan egészén vagy az ingatlan tulajdoni hányadán) több személyt illet meg haszonélvezeti jog. Több haszonélvezeti jog létrejöhet egyidejűleg, például akkor, ha a gyermeknek vásárolt ingatlanra a szülők a holtig tartó haszonélvezeti jogukat jegyeztetik be az ingatlanvásárláskor. De több haszonélvezeti jog létrejöhet időben egymást követően is, például akként, ha egy ingatlant egymás után többször örökölnék özvegyi haszonélvezeti joggal terhelt. Ha közösen illető haszonélvezeti jogról van szó, akkor a haszonélvezetből eredő jogokat egyszerre, egyidejűleg gyakorolhatják a felek, és a kötelezettségek is így terhelik őket. Ha a haszonélvezeti jog egyidejűleg több haszonélvezőt illet meg, a birtoklásra, a használat és a hasznok szedésének jogára a közös tulajdon szabályait kell megfelelően alkalmazni [Ptk. 5:147. § (2)].

Vagyis a gyakorlatban a közös tulajdonhoz hasonlóan a haszonélvezők szótöbbséggel is dönthetnek a használat, hasznosítás módjában, megosztásában, vagy akár megállá-

podással is rendezhetik az ingatlan használatát, hasznosítását (vagy területileg osztják meg a felek a használatot, vagy időbeli megosztással rendezik azt).

Ha a haszonélvezeti jog egymást követően illeti meg az érintetteket, akkor sorrendben gyakorolhatják jogukat. Vagyis, aki hátrább áll, csak akkor jogosult haszonélvezeti joga gyakorlására, ha az őt megelőző jogosult haszonélvezeti joga megszűnt, vagy azzal nem kíván élni. Fontos, hogy ennek csak akkor van jelentősége, ha a haszonélvezeti jogok egyazon tulajdoni hányadot vagy ingatlanrészterhelnek.

Milyen jogokkal rendelkezik az ingatlan tulajdonosa a haszonélvezővel szemben?

Főszabályként a tulajdonos hozzájárulása kell a haszonélvezetbe adott ingatlan átalakításához vagy lényeges megváltoztatásához, illetve gazdasági rendeltetésének megváltoztatásához. Tehát ha a haszonélvező például a lakás konyháján teljes átalakítást kíván végezni a saját tetszésének megfelelően, akkor arról mindenképpen egyeztetnie kell a tulajdonossal és a hozzájárulását kell kérnie.

A tulajdonos egyik legfontosabb jogosítványa, hogy jogosult a haszonélvezet gyakorlásának ellenőrzésére. Az ellenőrzés során a tulajdonos meggyőződhet arról, hogy a haszonélvező a dolog használata és a hasznok szedése során a rendes gazdálkodás követelményei szerint jár-e el, teljesít-e a karbantartási kötelezettségét, és általában a kötelezettségeinek eleget tesz-e. A tulajdonos az ellenőrzés során tájékozódhat arról is, hogy szükség van-e olyan javításra vagy felújításra, amelyre a haszonélvező nem köteles. A haszonélvező az ellenőrzést túrni köteles, tehát nem ellenkezhet.

A tulajdonosok figyelmét felhívom, hogy csupán a szükséges mértékben élhetnek az ellenőrzés jogával, túlzásba ne essenek!

Ha a tulajdonos az ellenőrzés során azt tapasztalja, hogy a haszonélvező az ingatlant nem a rendeltetésének megfelelő módon használja vagy rongálja, illetve rendeltetését meg nem engedett módon megváltoztatja, továbbá, ha az ingatlannak a haszonélvezet megszűntével való visszaadását egyébként veszélyezteti, akkor a tu- ▶

lajdonos megfelelő biztosítékot követelhet, ha tiltakozása nem vezetett eredményre. Ha pedig a haszonélvező nem ad megfelelő biztosítékot, a tulajdonos a haszonélvezet gyakorlásának felfüggesztését kérheti a bíróságtól [5:152. § (1)–(3)].

Milyen értékkel bír a haszonélvezeti jog?

A haszonélvezeti jog vagyoni értékű jog, amelynek mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (illetéktörvény) 72. §-a alapján kiszámítható az alábbiak szerint.

Az illetéktörvény alapján a vagyoni értékű jog egy évi értékét számítjuk ki először, mely nem más, mint a haszonélvezettel terhelt dolog – a terhekkel nem csökkentett – forgalmi értékének az egyhuszad része.

Ezt követően az egyévi értéket meg kell szorozni annyival, ahány évre alapították a haszonélvezeti jogot határozott idő esetében, mely azonban nem érheti el az egyévi érték húszszorosát.

Ha a haszonélvezeti jog valamely személy életének, házasságának vagy özvegyiségének idejére terjed, az értékét a jogosult életkorához igazodva kell megállapítani. Ha haszonélvezeti jog jogosultja 25 évnél fiatalabb, az egyévi érték tízszerese, ha a haszonélvezeti jog jogosultja 25–50 éves, az egyévi érték nyolcszorosa, ha a haszonélvezeti jog jogosultja 51–65 éves, az egyévi érték hatszorosa, ha a haszonélvezeti jog jogosultja 65 évnél idősebb, az egyévi érték négyszerese.

Nézzünk egy példát!

Egy 40 000 000 forint forgalmi értékű ingatlanon egy 63 éves haszonélvező esetében a haszonélvezeti jog ellenértéke: $40\,000\,000/20 \times 6 = 12\,000\,000$ forint. Ez az összeg a haszonélvező haszonélvezeti jogának értéke az ingatlan kapcsán az adott példa esetén.

dr. Nagy András ügyvéd

AJÁNLÓK

Jogosultság özvegyi nyugdíjra

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretein belül, az elhunyt jogszerző jogán, jól meghatározott jogosultsági feltételek teljesülése esetén, özvegyi

nyugdíjat lehet megállapítani a jogszerző házastársa, bejegyzett élettársa, elvált házastársa, illetve az élettársa részére.

Az özvegyi nyugdíjra való jogosító feltételek vizsgálatakor elkülönülnek a hozzátartozókra, illetve az elhunyt jogszerzőre vonatkozó jogosultsági feltételek. Özvegyi nyugdíj kizárólag abban az esetben állapítható meg, amennyiben mind a hozzátartozó, mind a jogszerzőre előírt feltételek teljesülnek.

Az elhunyt jogszerzőre előírt jogosultsági feltételek:

- a jogszerző a halál időpontjában saját jogú nyugellátásban részesüljön. Ebbe a csoportba tartozónak kell tekinteni a korhatár előtti ellátásban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban és a szolgálati járandóságban részesülő személyeket is, ugyanis elhalálásuk esetén, az említett személyek ellátását az elhalálásuk időpontjában a törvény erejénél fogva öregsegi nyugdíjnak kell tekinteni, ezért esetükben sem kerül sor további szolgálati idő vizsgálatára.

- ha a jogszerző a halála időpontjában nem a fent említett ellátásokban részesült, vagy nem részesült egyáltalán semmilyen ellátásban, úgy abban az esetben a jogszerzőre előírt feltétel, hogy a halála időpontjában betöltött életkorához előírt nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idővel rendelkezzen. Fontos hangsúlyozni, hogy a hozzátartozói nyugellátásra való jogosultság tekintetében külön vizsgálják a szolgálati idejüket azon elhunyt jogszerzőknek, akik részére 2012. január 1-jét megelőzően ugyan rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg, azonban nyugellátásuk 2012. január 1-jétől az elhalálásukig már nem saját jogú nyugdíjként, hanem rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátásként került továbbfolyósításra. Szintén vizsgálni kell azon elhunyt jogszerzők szolgálati idejét is, akik részére 2011. december 31-ét követően került megállapításra a rehabilitációs, vagy rokkantsági ellátás. Azon jogszerzők esetében, akiknél az előzetes szolgálati idő vizsgálata szükséges, korcsoportonként, az alábbi minimális szolgálati idő megszer-

zése szükséges az ellátásra való jogosultsághoz: 22 éves életkor előtti elhalálás esetén legalább 2 év, vagy az iskolai tanulmányok megszűnését követő 180 napon belüli szolgálati idő szerzése; 22–25 éves életkor közötti elhalálás esetén legalább 4 év; 25–30 éves életkor közötti elhalálás esetén legalább 6 év; 30–35 éves életkor közötti elhalálás esetén legalább 8 év; 35–45 éves életkor közötti elhalálás esetén legalább 10 év; 45 éves életkor betöltését követően bekövetkezett elhalálás esetén pedig legalább 15 év szolgálati idő szerzése.

A hozzátartozókra előírt jogosultsági feltételek között különbséget kell tenni attól függően, hogy az elhunyt jogszerzővel milyen családügyi jogviszonyban álltak:

- A házastárs esetében külön jogosultsági feltétel nincs, az özvegyi nyugdíjra való jogosultság tekintetében csupán azt kell vizsgálni, hogy a jogszerző az elhalálása időpontjában saját jogú nyugdíjas volt-e, vagy, hogy az elhunyt jogszerző a halála időpontjában betöltött életkorához előírt szolgálati időt megszerzte-e.

- Az elvált, továbbá a házastársától külön élő személy özvegyi nyugdíjra kizárólag abban az esetben lehet jogosult, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

- Az élettárs kizárólag abban az esetben lehet jogosult özvegyi nyugdíjra, ha élettársával annak haláláig 1 év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy megszakítás nélkül 10 év óta együtt élt, feltéve, hogy az együttélésük – vagy annak akár csak egy része – alatt más személy jogán özvegyi nyugdíjban nem részesült.

Az előzőekben említett jogosultsági feltételek fennállása esetén a hozzátartozó részére, közvetlenül a jogszerző halálát követően, úgynevezett ideiglenes özvegyi nyugdíj kerülhet megállapításra, mely hozzátartozói nyugellátás az általános szabály szerint az elhunyt jogszerző halálától egy évig folyósítható. Az általános szabálytól eltérően, amennyiben az özvegy az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult másfél évesnél fiatalabb ▶

gyermeket tart el, az ideiglenes özvegyi nyugdíj az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig, illetőleg fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén a gyermek harmadik életéve betöltésének napjáig jár.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj lejártát követően, bizonyos jól meghatározott személyi kör részére, korábban úgynevezett „állandó”, a mai szabályozás alapján már csak özvegyi nyugdíjnak nevezett hozzátartozói nyugellátás állapítható meg.

**Winkler Róbert
nyugdíjszakértő**

A teljes cikket itt olvashatja el!
https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdi

Csak a szükséges adatokat tárolja! Tízmilliós bírságot kockáztat

A vállalkozások személyes adatok sokaságát kezelik a működésükkel összefüggésben. A kezelt személyes adatok körének meghatározásakor azonban érdemes szem előtt tartani azt a követelményt, hogy csupán azon személyes adatok gyűjtéséhez (kezeléséhez) szabad ragaszkodni, melyek abszolút szükségesegek a jogszerű adatkezelési cél eléréséhez. Sem praktikus szempontból, sem pedig biztonsági megfontolásból nem lehet ugyanis szükségtelen mértékben személyes adatokat kezelni.

Indokolt, de eltúlzott beléptetési gyakorlat

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság több alkalommal vizsgálta a Sziget Zrt. beléptetési gyakorlatát. Tényszerűen megállapítható, hogy a rendezvények alkalmával jelentős számú résztvevő fordul meg a Sziget Zrt. által szervezett egyes eseményeken, mely megfelelő személy- és vagyoni védelmi intézkedések meghozatalát indokolhatja. Ezen jogos érdekére támaszkodva a szervező úgy döntött, hogy a beléptetésnek azt a formáját választja, hogy előre megvásárolt jegy esetén a helyszínen, az úgynevezett becserélő ponton, helyszíni jegyvásárlás esetén a helyszíni pénztárnál személyazonosító okmányból leolvassa – de az okmány lemásolása nélkül – felveszi a látogató vezeték- és keresztnévét, születési dátumát, származási országát, nem-

zetiségét és nemét, valamint rögzíti az okmányon lévő fényképet, illetve, ha az okmányon lévő fénykép rögzítése technikai okok miatt nem lehetséges, a helyszínen készít fényképet az érintettől.

A személyes adatok alapján a szervező csipes karszalagot is készített, melyet a bejáratnál minden alkalommal leolvastak. Leolvasás alkalmával az érintett belépő személy adatai fényképpel együtt egy monitoron jelentek meg, mely lehetővé tette a belépő személy azonosítását. Az adatkezelő szervező az adatkezelés céljaként a visszaélések megelőzését, valamint a személy- és vagyoni védelem általános, illetve megelőző jellegű védelmét emelte ki.

A hatóság a beléptetési gyakorlattal összefüggésben nem vitatta a visszaélések megelőzése, illetve a közbiztonság garantálása jogos érdekeket, de úgy vélte, hogy az adatkezelő szükségtelenül széles körben kezelt személyes adatokat. Álláspontja szerint az adatkezelő céljainak eléréséhez a név és a fénykép személyes adatok kezelése is elegendő lett volna. Ezen túlmenően arra is rámutatott, hogy észszerűtlen (szüségtelen) is volt a többletadatok rögzítése, hiszen a szervező központi adatbázisokhoz nem fért hozzá, így a belépő személyek közveszélyes voltát ellenőrizni nem tudta. Végezetül azt is kiemelte, hogy a közbiztonság ilyen szintű garantálása az állam és nem a piaci szereplők feladata, így ahhoz eszközzel sem rendelkezhetnek.

Amikor egy honlap kért több adatot, mint amennyi szükséges

Egy másik esetben a hatóság egy ügyvédi iroda által működtetett honlap adatkezelése vonatkozásában állapított meg jogsértést. A honlap számos funkciót biztosított: lehetőség volt kérdés feltevésére, kalkulátor alkalmazására, valamint hírlevélre történő feliratkozásra is. A kérdést olyan űrlap segítségével lehetett elküldeni, amelynél a név, az e-mail-cím, a teljes név, a lakcím kötelezően kitöltendő elemként szerepeltek. Az adatkezelő ezt azzal indokolta, hogy az egyes kérdéseket a megválaszolásban résztvevő partnerei között földrajzi alapon osztja szét, így valamennyi személyes adat valamely jogszerű célt ténylegesen szolgál.

A hatóság döntésében rámutatott a célhoz kötöttség és az adattakarékosság elveinek fontosságára, melynek tükrében nem lehetséges nagy mennyiségű személyes adatot „valamire csak jó lesz” alapon készíteni. Személyes adatok gyűjtése ugyanis csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történhet. A személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk. Mindezek tükrében jogsértőnek ítélte meg a hatóság azt, hogy az adatkezelő összevonta több funkció adatkezeléseit, illetve szükségtelen kényelmi szempontok alapján kezelte a személyes adatokat.

A munkahelyi belépésnél alkalmazott ellenőrzések

Számos vállalkozás alkalmaz véletlenszerű csomagátvizsgálást belépő és/vagy távozó munkavállalók, ügyfelek vonatkozásában. Ezzel összefüggésben a hatóság megállapította, hogy a vállalkozás azon gyakorlata, mely szerint a megbízott vagyonőrök általános vagyonvédelmi célból – véletlenszerűen – átvizsgálják a munkavállalók munkahelyre bevitt csomagjait, táskáit, nem felel meg a célhoz kötött adatkezelés elvének, és indokolatlanul sérti a munkavállalók (más személyek) magánszféráját.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el!
https://adozona.hu/gdpr_adatvedelem

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK:

Alkalmi munkavállaló – bérpótlék

Cégünk rendezi az augusztus 20-ai tűzijátékot. Alkalmi munkavállalókkal oldjuk meg ezt a feladatot. A szakképzett pirotechnikusok napi 11 600 forintot kapnak. A 20-ai napra kötelező-e számukra bérpótlékot fizetni ezen összeg felett, melyet adózandó és bevallandó jövedelmük keletkezik?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Igen, az alábbiakra figyelemmel. Munkaszüneti napon történő munkavég-

zéskor a munkavállalók – beleértve az egyszerűsített foglalkoztatásra vagy alkalmi munkára irányuló jogviszonyban foglalkoztatottakat is – minden esetben jogosultak az alapbérén felül 100 százalékos mértékű bérpótlékra.

Az Efo törvény 9. § (2) bekezdés szerint az alkalmi foglalkoztatásból származó bevételből a természetes személynek nem kell jövedelmet megállapítani és bevallást benyújtania feltéve, hogy az egyszerűsített foglalkoztatásból származó bevétele nem haladja meg az egyszerűsített foglalkoztatás naptári napjainak száma és az adóév első napján hatályos kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) vagy – ha részére alapbérként, illetve teljesítménybérként legalább a garantált bérminimum 87 százaléka jár – a garantált bérminimum napibérként meghatározott összege 130 százaléka szorzatát (mentesített keretösszeg). 2019. január 1. napjától a minimálbér napi összege 6860 forint, a garantált bérminimum napi összege 8970 forint. A mentesített keretösszeg tehát (ameddig nem kell jövedelmet megállapítani és személyi jövedelemadó bevallást benyújtani) a fentiek alapján a 2019. évben minimálbér esetén napi 8919 forint, garantált bérminimum esetén pedig 11 661 forint. Arra ügyelni kell, hogy a megszerzett jövedelem összegébe a bérpótlékok is beszámítanak.

Abban az esetben, ha a munkavállaló jövedelme alacsonyabb, mint az adómentesen adható keretösszeg, úgy szja fizetési kötelezettsége nincs. Amennyiben ennél magasabb a juttatott összeg (mint a kérdés szerinti esetben), úgy a napi 8918 Ft, illetve a 11 661 Ft feletti rész szja-köteles.

Utálnék továbbá arra, hogyha a bér meghaladja az érvényes minimálbér napi összegének a kétszeresét, idén 13 720 forintot, abban az esetben ezen összeg feletti rész nem minősül a vállalkozás elismert költségének, de alapján véve mégsem fizetünk utána társasági adót. Azaz, ha például valaki 15 000 forintot kap egy napra, az elszámolható költségnek minősül, tehát csökkenti a társasági adó alapját. Azonban a 13 720 forintot meghaladó rész növeli a társasági adóalapot, így összességében adófizetési kötelezettség nem keletkezik. A kívás cégek esetén: a minimálbér kétszeresét meghaladó összeg a kiva alapját nö-

veli, ami után 2019-ben 13 százalékos adófizetési kötelezettség keletkezik. Ha valaki tehát egy napra 15 000 forintot kap, úgy az 1280 forint (15 000 forint – 13 720 forint) után meg kell fizetnünk a kisvállalati adót.

dr. Hajdu-Dudás Mária
munkajogász ügyvéd

Külföldi áfa visszaigénylése

Egy magyarországi vállalkozás spanyolországi öntödétől vásárol öntvényeket. Az öntvények gyártásához egyedi öntőszerszámok szükségesek. A spanyolországi szállítónk legyártatta az öntőszerszámokat, és áfával kiszámlázta a magyarországi vállalkozás részére. A szerszámok Spanyolországban maradtak az öntödénél, mivel nélkük az öntvények nem gyárthatók. Az öntvények elhagyják Spanyolország területét, a magyarországi vállalkozás telephelyén további feldolgozásra kerülnek, így közösségen belüli termékbeszerzésnek minősülnek. Tekintettel arra, hogy a szerszámok az adóköteles tevékenység folytatása érdekében szükségesek, illetve jelentős összegű áfáról van szó, szeretnénk azt visszaigényelni. A visszaigényléshez rendelkezésre álló 19ELEKAFA nyomtatványt kitöltöttük. A rendelkezésre álló termék kategóriák között szerepel szerszám, kódja 10.1. Sajnos Spanyolország esetében 10.1 kód nem megengedett. Milyen módon lehet az ELEKAFA nyomtatványon a spanyolországi szerszám áfáját visszaigényelni? (Tekintettel arra, hogy a nyomtatványon nem lehet a fenti eszközöket besorolni, megengedik egyáltalán a spanyol szabályok, hogy ezt az áfát visszaigényeljük?) Ha nem lehet az ELEKAFA nyomtatványon visszaigényelni, akkor mi ennek a módja? Regisztrálni kellene Spanyolországban áfaalanyként? Milyen nyomtatványt és hogyan kell kitölteni ehhez?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Külföldi áfa visszaigénylése esetén a visszatérítő állam szabályait kell figyelembe venni. Közösségen belüli áfa visszaigénylési kérelmet a magyar társaság elektronikusan az ELEKAFA nyomtatványon, az előírt formában és adattartalommal terjeszthet elő. A nyomtatványon csak az adott ország előírásainak megfelelő termék és szolgáltatás beszerzésre felszámított

áfa igényelhető vissza. Ha az adott ország esetében a kód nem választható, úgy az áfa visszaigénylésére a nyomtatványon nincs mód. Ebben az esetben célszerű felvenni a kapcsolatot az adott ország adóhatóságával illetve az ottani jogszabályi ismeretekkel rendelkező adótanácsadóval, aki esetleg az áfa regisztrációban is segíteni tud.

Nagy Norbert
adószakértő

MNB árfolyam bejelentése

Ügyfelünk több éve állít ki, és fogad be devizás számlákat. Az MNB árfolyam alkalmazásának bejelentésére ebben az esetben év közben is van lehetőség vagy csak 2020. január 1-jétől jelenthetjük be?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

Az áfatörvény 80. § (2) szerint „Az alkalmazandó árfolyam az az utolsó, az (1) bekezdésben meghatározott időpontban érvényes, az adott külföldi pénznem valamely egységének forintban kifejezett ára, amelyet

a) belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyez; vagy

b) a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) hivatalosan közzé tesz, feltéve, hogy a forintba történő átszámításra kötelezett (e § alkalmazásában a továbbiakban: kötelezett) így dönt, és erről a döntéséről az állami adóhatóságnak előzetes bejelentést tesz.”

Továbbá: „(3) A (2) bekezdés b) pontja szerinti választási jog úgy gyakorolható, hogy az valamennyi olyan termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra és termék Közösségen belüli beszerzésre kiterjed, amely esetében az adó alapja külföldi pénznemben kifejezett.

(4) Az a kötelezett, aki (amely) élt a (2) bekezdés b) pontjában említett választási jogával, attól a választása évét követő naptári év végéig nem térhet el.”

Az MNB árfolyam alkalmazására irányuló, a következő évre vonatkozó választását az adóalany az adóhatóság internetes honlapjáról (nav.gov.hu) letölthető nyomtatványon teheti meg.

Ha az adóalany az adott évben évközben lesz első alkalommal olyan értékesítése vagy beszerzése, amely adóalapját külföldi fizetőeszközben fejezték ki, akkor a választást ezen ►

értékesítés teljesítési időpontját (illetve a számlakibocsátás keltét), vagy beszerzés utáni fizetési kötelezettség megállapítást megelőzően kell az adókötelezettséggel kapcsolatos bejelentésre rendszeresített nyomtatványon bejelentenie.

Fentiekből következően a leírt esetben vélhetően év közbeni bejelentésre nem lesz mód.

Hunyadné Szűts Veronika igazságügyi adó- és járulékszakértő

Kiva tárgyi eszköz

A kivatörvény értelmében a tárgyévi beruházásokkal csökkenteni lehet a fizetendő adót. Egy cukrászda 1 millió forintért vásárolt egy fagylaltgépet, tehát nála ez új beszerzés. Ezt a gépet korábban Svájcban használták mint bemutató gépet. Ebben az esetben igénybe lehet-e venni a kedvezményt, vagy ez csak vado-natúj készülékre érvényes?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Feltételezem, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalti adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény 20. § (7) bekezdésében említett adó-alap-csökkentési lehetőségre gondol.

Felhívom a figyelmét, hogy a szabályozás összetettebb: a beruházási kedvezmény ugyanis tulajdonképpen veszteségfelhasználási lehetőséget kínál, így további feltételek vizsgálata lehet szükséges. A lehetséges csökkentő tétel kiszámításának módja: a korábbi évek elhatárolt veszteségének a 20. § (3)–(5) bekezdés szerinti tárgyévi negatív egyenleggel növelt összege, de legfeljebb a tárgyi eszközzel kapcsolatos adóévi kifizetések összege.

A figyelembe vehető tárgyi eszköz körénél korlátozó feltétel, hogy a jogszabályhely rögzíti: csak korábban még használatba nem vett tárgyi eszközök jöhetnek szóba a csökkentéskor. A kedvezmény tehát alapvetően „vado-natúj” készülékekre vonatkozik, ha Svájcban már használatba vették, akkor a fagylaltgép nem tartozik ebbe a kedvezményezett körbe.

dr. Császár Zoltán
adótanácsadó, jogász

Kata fizetése egyetemi tanulmányok befejezésekor

Katás vállalkozónak az egyetemi tanulói jogviszonya augusztus hónapban megszűnt. Mikor kell először főállásúként

katát fizetnie? Jól gondolom, hogy már augusztus hónapra 50 ezer forint lesz a fizetendője, mert legalább 1 napig főállásúnak minősül és nincs erre semmilyen hatása annak, hogy a diákigazolványa még októberig érvényes?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kisadózók adózásáról szóló 2012. évi CXLVII. törvény 2. § 8. pontjának i) pontja szerint nem minősül főállásúnak az a kisadózó, aki nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat.

Ugyanakkor a kérdésben említett kisadózó hallgatói jogviszonya augusztus hónapban megszűnt, tehát nem folytatja tanulmányait. A diákigazolvány érvényességének kizárólag az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, illetve a diákszövetkezeti tagság keretében végzett munka biztosítás alóli mentessége (1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) b) pontja) szempontjából van (illetve lenne) jelentősége, de ez a kisadózói jogállást nem érinti. Ennek megfelelően augusztus hónapra már 50 ezer forint kata terheli.

Széles Imre
tb-szakértő